

యుద్ధ సంచిక.

వాల్మ్యం II.]

1942 వ సం॥ జూన్ నెల 12 వ తేది శుక్రవారం

[నె 23 దు.

పతాక సమారాధన - రూజువెల్టుగారి ప్రకటన.

ఈ భూలోకంలో అమెరికను జాతి ఒక్కటి మాత్రమే ఏకాకిగా పోరాడుచుండుటలేదు. మన మిత్రమండలి రాజ్యాలవారితో కలిసి ఏకముఖముగా మనము శత్రువు నెదిరించి పోరాడుచున్నాము. మానవ ప్రపంచములో సమాన రోష పౌరుషములతో మనమొక కూటముగా నిలువబడియున్నాము. జయిస్తే అందరము కలిసి ఒక్కమారుగా జయిస్తాము. ఓడిపోతే అందరమూ ఒక్కమారుగానే ఓడిపోతాము.

కనుక మన అమెరికను జాతీయ పతాక గౌరవ దినమున, మన అమెరికను జెండాను మాత్రమేగాక, ఇతర రాజ్యాల జెండాలుకూడా మనము గౌరవించవలసియున్నది. ఏ రాజ్యములు శత్రువుల క్రూరనిరంకుశత్వమునకు పాల్పడి కృశించుచున్నవో, ఆ రాజ్యములకు విమోచన కల్పించు నిమిత్తమై యుద్ధము చేయుచున్నామని మనతో కలిసి ప్రమాణ పత్రములపై సంతకములుచేసిన రాజ్యములయొక్క జెండాలును, ఏ రాజ్యములు యుద్ధ సంక్షోభములోపడి అగ్ని తప్తముకాకుండా ఉన్నవో, ఏ రాజ్యములు యుద్ధ జ్వాలలను దైర్య సాహసములతో ఎదిరించి దీర్ఘ

కాలము పోరాడుచున్నవో, అట్టి రాజ్యముల పతాకములనుకూడ మనము గౌరవించవలసియున్నది.

కనుక, 1942 వ సం॥ జూన్ 14 వ తేదీని మన అమెరికను జాతీయ పతాకమును మనము ఆరాధించెడి దినమున, అమెరికను లందరును, బ్రిటను రాజ్యము, ఉత్తర ఐర్లాండు, రష్యా, చైనా, ఆస్ట్రేలియా, బెల్జియం, కెనడా రాజ్యముల జెండాలును, కోస్టారీగా, క్యూబా, జెకోస్లావేకియా, డొమినికను రిపబ్లికు, ఎల్ సాల్వాడోరు, గ్రీను, గ్వాటియోలా, హైటీ, హండూరాస్, ఇండియా, లెక్సెంబర్గు, నార్వే, పెనామా, పోలెండు, దక్షిణాఫ్రికా యూనియను, యుగోస్లావియా, రాజ్యముల జెండాలునుకూడా మనము గౌరవించి సన్మానించవలసియున్నదని అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రముల ప్రెసిడెంటునగు ఫ్రాంకిను డి. రూజువెల్టునగు నేను యిందుమూలముగా కోరుచున్నాను. మన మిత్ర రాజ్యములన్నింటి యొక్క ఏకైక సమష్టి స్థిర సంకల్పమువల్లనే మానవకోటికి శాంతి స్వాతంత్ర్యములను మనము సాధింపగలుగుము.

అక్షరాజ్యాల అంత్యకాలం.

1942 వ సం॥ జూన్ 14 వ తేదీని అమెరికనులు తమ జాతీయ పతాకమును గౌరవించి ఆరాధిస్తారు. అనాడే ఇంగ్లాండులోను, చైనాలోను, ఇండియాలోనుకూడా అమెరికను జెండా ఆరాధింపబడును. ఇటువంటి పతాక సమారాధన యిదివర కెన్నడును ప్రపంచ చరిత్రలో జరిగియుండలేదు. అరబ్బిలో ఉసిరిగాయ, సముద్రంలో ఉప్పు ఏకమైన వన్నట్లుగావుంది. ప్రపంచములోని అనేక రాజ్యములలో వేర్వేరు పరి

పాలనా పద్ధతులు అమలులోవున్నవి. కాని, యీ వివిధ ప్రభుత్వతత్వములుగల రాజ్యాలు ఏక వర్గముగా యీ పతాక సమారాధనలో పాల్గొనుచున్నవి. కారణమేమిటి? ఒక్కటే సంకల్పంతో, ఒక్కటే యుద్ధకార్య తంత్రంతో, ఒక్కటే మనస్సుతో, ఒక సమష్టి శత్రువును జయించుటకు యీ రాజ్యములన్నియు యీ సమారాధనలో ఏకేభవింపుచున్నవి. ఇది “అద్భుతము” — ఇట్టిది “నభూతో నభవిష్యతి” —

ఇట్టి పతాక సమారాధన ప్రపంచ చరిత్రలో కని విని యెరుంగము. ఈ మహాసమష్టి సంకల్ప ప్రభావమును వర్ణించుటకు ఆ మాటలుకూడా చాలవు.

ఇంగ్లాండు, పోలండు, గ్రీసు, నార్వే, యుగో స్లోవియా రాజ్యాలు రాజులచేత పరిపాలింపబడు చున్నవి. అమెరికా, రష్యా, చైనా, మెక్సికో రా జ్యాలు ప్రజలచే ఎన్నుకోబడిన ప్రెసిడెంట్లచే పరి పాలింపబడుచున్నవి. జెకోస్లావేకియా రాజ్యా నికి ప్రెసిడెంటుగా పనిచేసియుండిన దాక్టరు బెని సుగారును, స్వతంత్ర ఫ్రెంచిపక్ష సేనాని యగు గాలీసేనానియున్నా నేడు చేతులుకలిపి పనిచేయు చున్నారు. డక్షిణాఫ్రికా ప్రధానియగు స్మట్సు సేనానియున్నా కెనడా ప్రధానియగు మెకంజీ కింగుగారున్ను “భాయి ! భాయి !” అనిపని చేయుచున్నారు. ఎక్కడో అమెరికాలో ఉన్న వెనిజులా రాజ్య పతాకమునున్నూ, ఎక్కడో ఐరోపా ఖండంలో మారుమూలముగానుండిన లక్సెంబర్గు రాజ్య పతాకమునున్నూ ఇండియాలో నేడు గౌరవింపి సత్కరించవలసిన సందర్భ కారణమేమిటి ? ఆ రాజ్యాలతో ఇండియాకు గల సంబంధ బాంధవ్యమేమిటి ? అదే మహా ద్భుత విశేషము. అనేక రకాల రాక్షసు ఒక్కటే కట్టకముగా బంధించుచున్న సిమెంటు ఎటువం టిదో, యీ వివిధ తత్వాల రాజ్యాలను సంపుటి కరించుచున్న మహాయుద్ధ సంకల్పంకూడా అటు వంటిదే.

అధర్మమును నిర్మూలించుటకొరకును ధర్మ మును ప్రతిష్ఠించుటకొరకును యుద్ధము చేయు చున్నామనే సమాన స్థిరసంకల్ప మొకటి యీ భిన్నతత్వాల రాజ్యాలన్నింటిని ఒక కూటము లోనికి చేర్చుచున్నది. మానవ స్వాతంత్ర్యము మంచిదా ? బానిసత్వము మంచిదా ? స్వాతంత్ర్య మును ప్రతిష్ఠించుటకొరకే మన మిత్రమండలి రాజ్యాలన్నియు పోరాడుచున్నవి. ఈ ధర్మ చింత యిన్నిరాజ్యాలను ఒక్క సమారాధనలోనికి సమాకర్షించుచున్నది. అంతేకాదు ఈ రాజ్యము

లన్నియు అధర్మవర్తనులును, లోకకంటకులును, దురాశాప్రేరితులు నగు శత్రువులను సమష్టిగా సమానంగా ద్వేషించుచున్నవి. ద్వేషమనేది దోషముకాదు. నిరంకుశత్వమును దురహంకార దౌష్ట్యమును ద్వేషించవలెను. ఈ ద్వేషభావము మన మిత్రమండలి రాజ్యముల కన్నింటికిని సమానలక్షణమై యుండుటవల్లనే ఇన్నిరాజ్యాలు నేడు ఏకముఖముగా ఈ సమారాధనలో చేర గల్గుచున్నవి. లోకములోని రాజ్యాల నన్నింటిని పీకుకొనితినేటటువంటి గద్దవలె, పెద్ద రాబందు వలె హిట్లరు తన చేరులను చాచుచున్నాడు. అతని ప్రక్కనే మనులోసీకూడా గోతివద్ద నక్క వలె తిరుగుచున్నాడు. ప్రపంచమునంతను సృశానభూమివలె చేయుచు, చచ్చిపడియున్న మృతకేశేబరములవంటి రాజ్యాల ప్రజలను పీకు కొనితినుచున్నారు. ఈ ఫలాహారమును తాను కూడాచేయుటకు తూర్పు వైపునుంచి జపాను కాకి కూడా రెక్కలు ఎగురచేయుచు, చుక్కలు కొట్టుకొనుచు, ఇతరుల రాజ్యాలను అపహరించు టకు తయారైనది. ఈ కాక, గృధ్ర, జంబుక ములు (కాకి, గద్ద, నక్కలు) ఏకమై తమ కడుపు నిండుటకొరకై ప్రపంచమంతయును రుద్ర భూమి కావలెనని కోరుచున్నవి. ఇటువంటి అమంగళమును తొలగించుటకై మిత్ర రాజ్యా లన్నియు నే దొక సమష్టి ద్వేషభావముతో ఏకీ భవించియున్నవి.

ఇటువంటి దివ్యమైన ప్రజాసంకల్ప బలము అక్షరాజ్యాలలో లేదు. హిట్లరు తమపాలిటి రక్షకుడనే నమ్మకము జర్మనుప్రజలలోనే క్రమేణ ఊహించుచున్నది. అక్రమంగా జయించిన రాజ్యాలతో జర్మను ప్రజలు ఉబ్బి తబ్బిబ్బగుట లేదు. జయింపబడిన రాజ్యాలు పక్కలోని బల్లె ములవలె వున్నవి. మానవకోటియంతయును తమ్ము ద్వేషించుచున్నదని గ్రహించిన జర్మను గాని, ఇటాలియనుగాని, జపానీయుడుగాని మన పతాక సమారాధనదినమున శాంతచిత్తుడై సుఖం గా నిద్రపోగలదా ?

ఖార్కోవు యుద్ధములో

జర్మను రష్యను లాభ నష్టములు.

ఇంగ్లాండులోని డెయిలీ ఎక్స్ప్రెస్ పత్రిక యొక్క సైనిక వ్యవహార విలేజరి ఖార్కోవు యుద్ధ పర్యవసానమునుగూర్చి యీ క్రింది వివరములను వ్రాసెను :—

ఖార్కోవువద్ద రష్యను సేనలకు జర్మను సేనలకు జరిగిన యుద్ధమునందు జర్మనులకు ఎంత నష్టముకలిగినదో ఆ లెక్క వివరములను పరిశీలించినట్లయితే, అచట జర్మనులు సిద్ధపరచిన సైనికబలం మూడోవంతు తగ్గిపోయినదని లెక్క తేలుచున్నది. ఖార్కోవువద్ద యుద్ధమును నడిపించిన జర్మను సేనాధిపతియగు వాన్ బాక్ గారు 5 లక్షల సైన్యాన్ని, 1,500 ట్యాంకులను, 6,000 ఫిరంగులను, 1,000 విమానములను యుద్ధరంగమునకు తీసికొనివచ్చెను. కాని, ఖార్కోవు యుద్ధానంతరము లెక్కచూడగా అక్కడ మూడు వారములు జరిగిన యుద్ధములో జర్మనులకు 90,000 మంది సైనికులు నష్టమైరి. అనగా సిద్ధపరచిన సైన్యంలో ఐదవవంతు నష్టమైనది. ఇదిగాక, 540 ట్యాంకులు, 1,511 ఫిరంగులు, 200 విమానాలు జర్మనులకు నష్టమైనవి. ట్యాంకులలో మూడోవంతు నష్టమయినవి. కనుక ఆయుధబల నష్టమునుబట్టి జర్మను సైనికబలము కూడా మూడోవంతు నష్టమైనదిని చెప్పవచ్చును. ట్యాంకులు ఎన్ని ఎక్కువగావుంటే సైన్యం అంత ఎక్కువగా ముందుకు పోగలదు.

రష్యను సేనలను నడిపించిన టిమోషెవ్కో సేనాని చాలా సమర్థుడు. ఈవిధంగా ఖార్కోవు యుద్ధంలో జర్మను సేన నష్టపడుటవల్ల, జర్మనులు కాకసను ప్రాంతములకు యింకొకమాసం వరకు చుట్టెత్తిపోవాలరు. బహుశః 6 వారాలు లేదా 2 నెలలుకూడా పట్టును. ఈవిధంగా జర్మను సేనలు యీ వసంతసమరములో విజృంభించవలెనని ప్లానువేసికొని యుండినప్పటికీ, అనుకొన్నప్రకారంగా వారికి సరిక సాగకుండా

టిమోషెవ్కో సేనాని సమర్థంగా నిరోధించాడు. తిరిగి యింకొకపర్యాయము జర్మనులు విజృంభించేరోపుగా ఖార్కోవువద్దనున్న రైలమార్గములను, రస్తాలను కట్టదిట్టం చేసికొనుచున్నాడు. ఇంకొక 2 మాసాలు యీవిధంగా రష్యనులకు వ్యవధి లభించుటవల్ల జర్మనులు యీ 1942 వ సంవత్సరంలోకూడా కాకసను ప్రాంతంలోనికి ప్రవేశించుటకు వీలలేకుండా తిరిగి మంచుకాలం వచ్చేవరకు జర్మనులను రష్యనులు నిరోధించగలరు.

ఇదివరలో పోలెండు యుద్ధం చేసినప్పుడు జర్మనులు విమానాలతోను, మోటారులతోను అతి శీఘ్రంగా ముందుకు చొచ్చుకొని, శరవేగ యుద్ధం చేసారు. కాని, యీ శరవేగ యుద్ధం యిక్కడ రష్యాలో సాగకుండా టిమోషెవ్కో సేనాని అరికట్టగల్గెను. జర్మను సేనలు ఒక దాని వెనుక ఇంకొకటి నిలువబడి శ్రేణీపరంపరగా వచ్చి యుద్ధము చేయవలసివచ్చెను. ముందుకు చొచ్చుకొని డట్లమైన రష్యను సేనల శ్రేణులను భేదించుకొనిపోవుటకు సాధ్యము కాలేదు. అందువల్ల జర్మనుల శరవేగ యుద్ధ పద్ధతి రష్యాలో సాగకుండా చేయబడెను.

కాని యీ ఖార్కోవు యుద్ధం ఒక్కటే కాదు. ఇంకా చాలా యుద్ధాలు జరగాలి. జర్మను సేనలు కీవువద్దను, బ్రియాస్కువద్దను, స్లావె స్కువద్దను సమృద్ధిగా చేర్చబడియున్నవి. ఎక్కడ జర్మను సేనలు ఎక్కువగా విజృంభించినో, అక్కడనే రష్యను సేనలను కేంద్రీకరించి తీవ్రయుద్ధం చేయవలెనని స్థాలిను సంకల్పించి యున్నాడు. ఈవిధంగా ఎడతెగకుండా జర్మను సేనలను ముందుకు సాగనివ్వక అడ్డగిస్తూ ఉన్న యెడల జర్మనులకు చాలా కాలహరణు కాగలదు. రష్యాలో ఎడలు ఉండే చాలము 5 మాసాలు మాత్రమే. జర్మనులకు యీ సంవత్సరంకూడా యీ పుణ్యకాలం దాటిపోయేటట్లుగా ఉన్నది.

హిట్లరుకు బలబద్ధకము.

ఆరంభ శూరత్వంచూచి అనేకులు మోసపోతారు. కొత్త చాకలి వుతికిన బట్టలు చాలా త్వరగా తీసికొనివస్తాడు. ఈ ఆదివారంనాడు చలువచేయునిమిత్తమై వేసిన బట్టలను వచ్చే ఆదివారంనాటికి సరిగ్గా లెక్క తప్పకుండా వారం రోజులలో తీసికొనివస్తాడు. బట్టలుకూడా తెల్లగా కొంగ రెక్కలవలె చలువచేసివేస్తాడు. కాని, నాలుగైదు రేపులు వుతికినతర్వాత వేసిన బట్టలు చింపుకొనిరావడం,—లేదా, ఒకరి బట్టలను ఇంకొకరికి మార్చడం,—లేదా, ఇంట్లో యిబ్బందిగా వున్నదనిచెప్పి పదిహేనురోజులు గడచినా బట్టలు తీసికొనిరాకపోవడం,—లేదా, ఉతుకుటకు వేసిన మురికిబట్టలను మరింత మురికిచేసి తీసికొని రావడం సాగిస్తాడు. మొదట్లోవున్న చురుకుడనం, కొంతకాలం గడిచేసరికి పోతుంది. కత్తికి మొదట్లో వున్న వాడి కొన్నాళ్లయినతర్వాత పోతుంది. కొత్త బట్టకు వున్న రంగుల జిగి, బట్ట వెలిసినతర్వాత యెందుకు వుంటుంది ? మన హిట్లరు బ్రహ్మచారికికూడా మొదట్లో వున్న జోరు క్రమేణ తగ్గింది. తాను యుద్ధం చెయ్యడానికి సంకల్పిస్తే, ఆయుద్ధం నిమిషాలమీద గంటల మీద పూర్తిఅవుతుంది అనేవాడు. గడియారం దగ్గరపెట్టుకొని కార్యం పూర్తిచేస్తాను అనేవాడు. ఒక్కొక్కరాజ్యం జయించడానికి, ఒక్కొక్కవారం, లేదా ఒక్కొక్క నెల, లేదా, కొలది వారాలు, కొలది మాసాలుపూత్రమే పట్టవలెను గాని, సంవత్సరములకొలదీ ఒక్కచేరాజ్యంతో యుద్ధంచెయ్యడం తనపద్ధతికాదని ప్రజలు పలికి పని ప్రారంభించాడు. ప్రాన్సును, హాలెండును, పోలెండును, గ్రీసును, యుగోస్లోవియాను, యీ విధంగా శరవేగప్రమాణంలోనే జయించాడు. కాని, రష్యావంటి పెద్ద రాజ్యంతో యుద్ధం సాగించేసరికి, శరవేగ సమరసరళి యక్కడ అక్కరకురాలేదు. క్రిందటి సంవత్సరం జూను 22 వ తేదీని రష్యాతో హిట్లరు యుద్ధం ప్రారం

భించాడు. ఇంకొక పదిరోజులకు సంవత్సరం పూర్తిఅవుతుంది. గత జూను మాసంలో రష్యాతో యుద్ధం ప్రారంభించినప్పుడు 14 వారాలలో అనగా మూడు నాలుగు మాసాలలో రష్యాను జయించగలనని అంచనా లెక్కవేసికొని, ఆ అహంభావంతోనే యుద్ధంలోకి దిగాడు. 1941 వ సం॥ నవంబరుమాసంనాటికే, అనగా మంచు కురిసే రోజులు వచ్చేసరికే రష్యాతో యుద్ధం పూర్తికాగలదనుకున్నాడు. కాని, యిదివరకు చిన్నచిన్న రాజ్యాలను జీర్ణం చేసుకొన్నట్లుగా రష్యాను జీర్ణంచేసుకోలేకుండా వున్నాడు. శరవేగ సమరపద్ధతి సాగడంలేదు. అందువల్ల రష్యాలో నిదానంగా యుద్ధంచేయవలసిన స్థితి వచ్చింది. హిట్లరుయొక్క యుద్ధోద్ధతి యిచట బద్ధకించింది. రష్యానుసేనలను భేదించుకొని శీఘ్రంగా ముందుకుపోలేకుండావున్నాడు. రష్యాను చలిమూలంగా తన సేనలు యిదివరలో కొన్ని మాసాలవరకు ముందుకు పోలేక స్తంభించిన వన్నాడు. అటువంటి చలి తా నిదివర కెన్నడూ యెరుగనని అన్నాడు. ఇప్పుడు చలిపోయి, ఎండవచ్చిందిగదా ? ఇప్పుడుకూడా శరవేగంగా సమరం సాగుటలేదేమి ? బహుశ రష్యాదేశపు నీళ్లు జర్మనుసేనలకు సరిపడుటలేదేమో ? సేనలు అందువల్లనే యుద్ధం చెయ్యలేక బద్ధకించిన వేమో ! జర్మనుసేనలు బద్ధకించినమాట నిజమే. హిట్లరుయొక్క సేనాబలము బద్ధకించుటవల్లనే సమరం శరవేగంగా సాగడంలేదు. మీసాలు దువ్వడమేగాని, మాసాలు గడచినా పటాలాలు ముందుకు కదలడంలేదు. మొన్న జరిగిన ఖార్కోవు యుద్ధంలో జర్మనులు ముందుకు కదలలేకపోయినవి. హిట్లరుకు యుద్ధశక్తి తగ్గి, బల బద్ధకంచేసినదనే నిర్ణయించవలసియున్నది. ఈ బలబద్ధకం వ్యాధి అంత్యదశకే ప్రవేశించింది. రష్యాలో యుద్ధం ఎంత నిదానంగా జరిగి, ఎంత కాలహరణమవుతుందో, అంత కట్టుదిట్టంగా ఇంగ్లాండు అమెరికాలు శత్రుమారణప్రయోగాలు యీలోగా చేయుచుండగలవు.

జర్మనీమీద జాయింటు తంత్రం.

రష్యాలోని రష్యను విమానదళముతో కలసి అచటి బ్రిటిషు విమానదళముకూడా ఉభయులకు శత్రువులగు జర్మనులపై విమానదాడులను సాగించుచున్నవి. అచటి బ్రిటిషు విమానదళమునకు అధిపతియైన హెచ్. యన్. జి. రామ్మూడాటంఇషర్వుడ్ గారు యీపటములో కంటికి దూరదర్శిని అద్దములు పెట్టుకొని చూచుచున్నారు. వారిప్రక్కను రష్యను విమానదళాధికారులు నిలువబడి యున్నారు. రష్యను బ్రిటిషు విమానములు దూరముగానున్న ఒక మకామునుండి శత్రువుమీదకు ఎగిరిపోవుచుండగా దూరదర్శిని అద్దములతో బ్రిటిషు విమానదళ సేనాని చూచుచున్నాడు.

సింహళంలో విమానబలం.

సింహళంలో మన బ్రిటిష్ విమానబలము ఇటీవల ఎంత ఎక్కువగా వృద్ధిచేయబడెనో వివరించుచు అచటి విమానదళాధికారి యొక రిట్లు చెప్పిరి :—

మలయాలో అనగా సింగపూరు ప్రాంతంలో యుద్ధం జరుగుచుండినప్పటినుండియు సింహళములోని బ్రిటిష్ విమానదళము వృద్ధిచేయబడు

చునేయున్నది. మొట్టమొదట సింహళము లంకలో “కటాలినా” అనబడు కొలది అమెరికను జలవిమానములు మాత్రమే యుండెను. శత్రునావ లేవైన సింహళప్రాంతములలో తిరుగుచున్నవేమో కనిపెట్టి చూచుచుండుటకై యీ కటాలినా విమానాలు ఉపయోగపడుచుండెను. సింగపూరు శత్రువశమైన అనంతరమే ఇచట

కట్టదిట్టమైన విమానబలము వృద్ధిచేయబడెను. క్రొత్త విమానాలు చేర్చబడెను. క్రొత్త విమానాశ్రయములు నిర్మింపబడెను. గత ఏప్రిలు మాసారంభములో యాష్టరు సెలవులలో ఇచటి హరిజేను విమానాలు చాల అద్భుతంగా పనిచేసి శత్రువిమానాలను ఎదిరించి తరిమివేయగల్గెను. సింహళములోని మన క్రొత్త విమానాశ్రయము లెక్కడ కలవో శత్రువు తెలిసికొనలేకపోయినాడు. మన విమానాలకంటే జపాను విమానాలు చాలా హీనమైనవి. జపానువారు అనేక విషయములలో చాలా కక్కుర్తిపనులు చేస్తూ వుంటారు. తమ విమానాలు ఎక్కువ బరువుగా వుండకూడదనే అభిప్రాయంతో తమ విమాన

ములలో చేయవలసిన బండోటసులను పెక్కింటిని చేయకుండానే ఆ విమానములను నిర్మిస్తున్నారు. ఇటువంటి తక్కువరకపు యుద్ధసాధనములతో ఎక్కువ కష్టనష్టముల కోర్చి ఎక్కువ పట్టుదలతో జపానువారు పోరాడవలసినవా రగుచున్నారు.

ఇప్పుడు సింహళములో వృద్ధిచేయబడిన బ్రిటిష్ విమానకళము చుట్టుప్రక్క ప్రాంతాలలోనికి రాగల జపాను నావలపైకి దాడి వెడలి వాటిని ధ్వంసంచేసి రాగలవు. కొలదికాలంలోనే సింహళం లంక అఖిల ప్రపంచ విమాన రహదారి మార్గములకు ముఖ్యమైన కూడలిగా ఏర్పడగలదు.

చైనాలోని సూచోనగర విధ్వంసము.

చైనాలోని సూచోనగరం చాలా అందమైనది. 1937 వ సం॥ నవంబరు మాసంలో ఆ నగరమందు జరిగిన సంగతులను ప్రత్యక్షంగా చూచిన వారొక రిట్లు వ్రాయుచున్నారు —

సూచోనగరంలోని ప్రజలు, వృద్ధులు, పిల్లలు, స్త్రీలు 3½ లక్షల జనం ఉన్నారు. ఈ పట్టణం చాలా రమ్యమైనది. కాని, ఆ సంవత్సరం నవంబరు రెండవ వారంలో జపాను విమానములు ఆ నగరంమీదకు వచ్చి చాలా పెద్దపెద్ద ప్రేలుడు బాంబులను వేసెను. ఆ దెబ్బలకు మనుష్య శరీరములు ముక్కలుముక్కలుగా చెల్లాచెదలై ఎగిరిపోయినవి. ఇండ్లు, మేడలు, మిద్దెలు తునాతునకలుగా బ్రద్దలై పోయినవి. పైనుంచి జపాను విమానములు యారీతిగా ప్రళయ వర్షం కురిపిస్తూ ఉంటే. భయకుంపితులైన జనులు నేలకండకములలోనికి వెళ్లి తలదాచుకొని అరచేతులలో ప్రాణాలు బిగబట్టుకొని ఉన్నారు.

అప్పుడు నేనున్నా మరికొండధున్నా కండకములలోనే దాగివున్నాము. తిరిగి ఏమైనా సరే, భగవంతునిమీద భారం వేసి పనిపాటులలోకి పోదామా అని మాలో మేము విచికించుకొన్నాము. నవంబరు 9 వ తేదీని జపాను విమానాలు వచ్చి కొన్ని అచ్యుతాగితములను క్రింద పడవేసెను. మూడు రోజులైన పిమ్మట, నుండరమైన ఆ నగర మంతటిమీదను తీవ్రంగా బాంబులు వేయబడునని ఆ కాగితములలో హెచ్చరిక చేయబడెను. అంతట ఆ నగరంలోని ప్రజలందరూ వేలకొలది లక్షలకొలది స్త్రీలు, పురుషులు, పిల్లలు తమ సామానులను వెంట తీసికొని నగరం విడిచి వెళ్లి పోయినారు. ఆవిధంగా ఆ రమ్యమైన నగరమును వారు విడిచిపోవుచుండగా నేను చూచినప్పుడు నాకు కలిగిన దుఃఖమునకు మేరలేదు. ఆరీతిగా ఖాళీచేయబడిన పట్టణమును జపానువారు ఆక్రమించారు.

చైనాకు యుద్ధ సామగ్రి సప్లయలు.

ఇండియానుంచి 2½ కోట్ల రూపాయల కిమ్మతుగల సామగ్రిలను సప్లయ చేయవలసినదిగా, చైనాలోని పీకిను సిండికేటు లిమిటెడ్ అను కంపెనీవారి ద్వారా చైనా ప్రభుత్వంవారు ఇండియాలో చాలా సరకులకు బేరం యిచ్చియున్నారు. కోరాతానులు, కాన్లాసు (నారతోనేసిన' పట్టా

గుడ్డలు) నూలు ఇవి సుమారు 2½ కోట్ల రూపాయలు కిమ్మతుగలవి సప్లయ చేయవలెనని ఆర్డరు ఇచ్చారు. ఇదిగాక పెట్రోలున్నూ, విమానాలకు కావలసిన స్పిరిటున్నూ చాలా పెద్ద మొత్తమునకే సప్లయ చేయవలసినదిగా ఆర్డరు యిచ్చియున్నారు. ఇదిగాక యంత్రపరికరములు, పనిముట్లు, రాగి

తీగె, ఇత్తడి రేకులు, అల్యూమినియం, అభ్రకం, గ్రాఫైటు, మానిల్లా త్రాడు, రంగులు, వార్నిషులు, రసాయనద్రవ్యములు, ఔషధములు వారు కోరిన సామగ్రిల జాబితాలలో కలవు.

ఈ సరకులలో విశేష భాగము అరువుగానే సప్లయిచేయుటకు నిర్ణయింపబడెను. లంథనులో నున్న ఎగుమతి సరకుల అరువు లెక్కల హామీ డిపార్టుమెంటువారి తరపున ఇండియాలోని బ్రిటిష్ ప్రాచ్య రాజ్యమండలి చెయిర్మను అగు సర్ ఆర్చిబాల్డు కార్జరుగారు యీ సరకుల రవాణా తాలూకు అరువు బేరమును ఒప్పుకొనియున్నారు. కొన్ని సరకులు నగదుకే సప్లయి చేయబడుచున్నవి. ఇండియా గవర్నమెంటువారి సప్లయి

డిపార్టుమెంటు ద్వారా, యీ సరకులకు ఆర్డర్లు యివ్వబడుచున్నవి. ఈ సప్లయి డిపార్టుమెంటు వారే యీ దేశంలోని ఫ్యాక్టరీల ఆసాములతో మాట్లాడి, వారికి ఏవైనా ముందుగా అడ్వాన్సు పెట్టుబట్టుకూడా అవసరమైతే యిచ్చి సరకు తయారుచేయిస్తున్నారు. చైనాకు యేయే సరకులు జరూరుగా ముస్తుందు రవాణా కావలెనో, అట్టివానిని ముందుగా ఎంత సరకు దొరికితే అంతమేరకు ఇండియా గవర్నమెంటు పంపించుచున్నారు. సరకు తయారుచేయుటకు ఎంత వరకు సాధ్యపడనో దానిని బట్టి శక్తివంచన లేకుండా చైనాకు సరకు సప్లయి చేయబడుచునే యున్నది.

విమానదాడి శరణ్య వినియోగసాధకము.

విమానదాడి జరిగినప్పుడు ప్రజలు వెంటనే కండకములలోనికి భద్రమైన ప్రదేశాలకు వెళ్లి ఏవిధంగా దాగుకొనవలెనో ఇటీవల పరీక్షార్థము సాధకముచేయబడెను. ఇండ్లలో ఉండేవారు ఎక్కడ నిల్చుంటే వారికి భద్రకరమో జేమ కరమో వార్డెన్లు వెళ్లి ఇండ్లలోని వారికి సలహాలు యివ్వవలెను. ఇటీవల జరిగినటువంటి పరీక్షార్థమైన సాధకములు చాలా అవసరము. అట్టి సాధకములవల్ల పోలీసువారును, విమానదాడి రక్షక దళమువారును కలిసి మెలసి ఏ రీతిగా పనిచేయవచ్చునో బోధపడును. ఈ సాధకము వల్ల గ్రహింపబడిన అనుభవ విశేషములు సివిలు డిఫెన్సు డిపార్టుమెంటువారిచే రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు, చీఫ్ కమిషనర్లకు యాదాస్తుల ద్వారా తెలియజేయబడుచుండును.

ఎక్కడ ఏ సొత్తు ఎంత నష్టమైనదో అచట కు హాజరైన ఏ.ఆర్.పి. ఆఫీసర్లు ఎవరెవరో రిపోర్టుచేయవలసిన పని ఏ ఆర్.పి. వార్డెన్లుదై యున్నది. అన్నిటికన్న ముఖ్యమైన పని తన వార్డులోని జనానికి సదుపదేశములనిచ్చుచుండవలెను. ఏ ఆర్.పి. ఆఫీసర్ల సాధకములుగాక, సామాన్య జనమునకు ప్రత్యేక సాధకములు ఏర్పాటుచేయవలెను. విమానదాడి సమయంలో జనులు ఏ విధంగా శరణ్యములకు పోవలెనో చూపి నేర్పవలెను. ఈ సాధకములు దీర్ఘ కాలము జరుపకూడదు. 3 గంటలకాలం లేదా

4 గంటలకాలం జనులను పరీక్షార్థంగా విమాన దాడి శరణ్యములలో ఉంచకూడదు. ఒక్క రోజులోనే అనేక పర్యాయములుగా నైనను అట్టి సాధకములను జనులచేత చేయించకూడదు. 15 నిమిషముల కాలము మాత్రమే యీ సాధకము జరుగవలెను.

విమానదాడి నిజంగా జరిగినప్పుడు వినోదంగా చూచేటటువంటి జనం ఉండకూడదు. ఏవైనా అగ్నిప్రమాదాలు సంభవిస్తే ఏ ఆర్.పి. ఆఫీసర్లు రాకపూర్వమే, గాయపడినవారికి, నష్టపడినవారికి ఇరుగుపొరుగు జనులు వెంటనే సహాయములు చేయవలసియున్నది. “ఆ పనులు అవసరమైన వాళ్లే చేస్తారు. ఆ పని మనకేమి పట్టినది” అనే తత్వం జనులలో ఉండకూడదు. సాధన పరికరములు సమృద్ధిగా ఏ.ఆర్.పి. ఆఫీసరులకు కొన్ని ప్రాంతాలలో సప్లయిచేయబడకపోయినను, ముందుగా తగిన శిక్షను పూర్తిగా పొంది యుండవలెను. సామగ్రిలు పరికరములు సప్లయి చేయబడిన వెంటనే వాటిని ఉపయోగపరచుటకు సిద్ధంగా ఉండవలెను. ఏ ప్రాంతములకు ముస్తుందుగా ముఖ్యంగా సాధన పరికరములు పంపబడవలెనో ఆ ప్రాంతములకే ముందుగా అవి పంపబడుచున్నవి.

రహదారీలమీద బండ్లను ఆపివేయుటలో లోపము జరుగుచున్నది. నాలుగు రోడ్లు కలిసే చోట్ల వార్డెన్లుగాని పోలీసులుగాని నిలువబడి

బండ్లను ఆపివేయుచున్నారు. అందువల్ల ఒక్కొక్కచోట బండ్లన్నియు గుంపులుగా చేరుచున్నవి. టాంబులు పడినప్పుడు ఆవిధంగా అవి గుంపులుగా గుమికూడియుండడం చాలా ప్రమాదకరం. ఆ బండ్లుగాని, రోడ్లమీద నడిచే జనులుగాని, రోడ్ల ప్రక్కకు తొలగిపోవుచు చెప్పేవరకు తొలగుటలేదు. పక్కకు తొలగిపోతే చాలదు. శరణ్యములలోనికి వెళ్లి జనులు దాగుకొనవలెను.

ఇండియాలో విమానదాడులు జరిగితే నీటి సరఫరా తక్కువగుటవల్ల అగ్నిప్రమాద బాధ

ఎక్కువగానుండగలదు. కనుక, చెరువులను జలాశ్రయములను పెక్కింటిని నీటియబ్బందిగల చోట్ల నిర్మించవలెను. ఏ.ఆర్.పి. వార్డెనులలో వేర్వేరు వార్డులలోనివారు తగినంత పరస్పర సహకారముతో పనిచేయుటలేదు. పై చెప్పిన శిక్షణ విధానలోపములను తొలగించుటకై క్రైయినింగు ఆఫీసర్లను కొందరిని వేర్వేరు పట్టణములకు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములవారు పంపి అవట ట్రైనింగు ఆఫీసరులకు సలహాల నిప్పించవలెను.

మద్రాసు పటాలములలో జనహాని.

వేర్వేరు తేదీలయందు యీ క్రింద చెప్పబడిన జనహాని మద్రాసు పటాలములలో సంభవించెనని ప్రకటించుటకు చింతిల్లుచున్నాము :—

మద్రాసు సాపర్లు, మైనర్లు—పటాలము

సెంబరు.	పెనాదా.	పేరు.
మరణించినవారు.		
ఇండియన్ ఇంజనీరు దళములో—		
1557	భోజనశాలలోని	అంతోనీ.
	వడ్డెవాడు	
48660	లాన్సు నాయక్.	తెరుహాల్ నాయుడు.
49152	లాన్సు నాయక్.	సి. ఆర్. స్వామి.
ఇండియన్ సిగ్నల్స్ దళములో—		
15255	సిగ్నల్సు	మునిరత్నం.
ఏ-2556	సిగ్నల్సు	మునిసామి.
ఏ-7823	సిగ్నల్సు	రాధా ప్రకాష్.
ఏ-5641	సిగ్నల్సు	సుసాన, మాణిక్యం
15975	లాన్సు నాయక్.	తంగప్పన్ పిళ్లె.

కన్స్టాబులవారు.

68577	సాఫరు	...	చొక్కలింగం.
68217	సాఫరు	..	జ్ఞానస్వామి.
68697	సాఫరు	...	ఆయ్యంగ్ పిళ్లె.
68720	సాఫరు	...	కృష్ణస్వామి నాయుడు.
60170	సాఫరు	...	పెడచెట్టి.
68136	సాఫరు	...	మారిప్పన్.
64116	సాఫరు	...	నారాయణస్వామి.
68559	సాఫరు	...	కురుకురాం.

సెంబరు.	పెనాదా.	పేరు.
సిగ్నల్సు దళము—		
893946	పి. లాన్సు నాయక్.	విశ్వంజం పిళ్లె
899536	సిపాయి	.. గోపాలకృష్ణ, ఆర్.
896017	సిపాయి	.. లక్ష్మణం.
900252	సిపాయి	.. మునిస్వామి, ఆర్.
894114	పి. వి. లాన్సు నాయక్.	మునిస్వామి
900288	సిపాయి	.. రాజమాణిక్యం.
894115	సిపాయి	.. శుభమణ్య పిళ్లె, సి.
808977	యా. పి. లాన్సు నాయక్.	వడివేలు.
896156	సిపాయి	.. వెంకటస్వామి
899860	సిపాయి	.. వెంకటేశ్వర్, పి.

గాయపడినవారు.

ఇండియన్ ఆర్టిలరీ పరమెంటరీ ఫోర్సులో—		
48661	హవల్దార్	.. నారాయణ నాయుడు.
యఫ్ పి ఓ		
1544	లాన్సు నాయక్.	కరీముల్లా.
1133	సిపాయి	.. సుందరమహాలింగం, పి.
సిగ్నల్సు దళము—		
896300	సిపాయి	.. ఇరుడయం.
ఐ ఏ ఓ సి		
ట్యూ/30717	సిపాయి	.. ఫ్రాన్సిస్ థెర్నాండెజా.